

Til: Helsedirektoratet v/ Statens Strålevern - nrpa@nrpa.no

(kun sendt som epost)

Kommentar til Høringsnotat - Revisjon av strålevernforskriften, datert 20. juni 2016

Jeg er ikke formelt en høringsinstans men mener å ha synspunkter som er til nytte i utformingen av regelverket. Jeg har mer enn 40 års erfaring fra lederstillinger i tunge teknologi-organisasjoner, så som Sintef, Philips Telecommunication og Statoil. Jeg har også siddet som styremedlem i Norsk Teknologistandardisering (NTS). De siste 5 årene har jeg gjennom mitt firma utført måling av elektromagnetiske felt for privatpersoner og bedrifter.

Jeg har følgende kommentarer til revisjon av strålevernforskriften:

§ 5. Berettigelse og optimalisering

Siste avsnitt: *For ikke-ioniserende stråling skal all eksponering av mennesker holdes så lav som god praksis tilsier.*

Bestemmelsen om at eksponering skal holdes så lav «*som god praksis tilsier*» blir vanskelig å håndheve. Hvem skal bestemme hva som er god praksis, er det myndighetene eller industrien?

Antakelig blir det industrien som kommer i førersetet. Dersom industrien fortsetter med samme løsninger som de alltid har gjort så blir det pr definisjon *god praksis*. Formuleringen gir ikke incitament til forbedring i tekniske løsninger og kan fort bli en sovepute for industrien.

Jeg synes at myndighetene bør ha en mer aktiv pådriverrolle og påvirke industrien gjennom sitt regelverk til å komme opp med nye og bedre tekniske løsninger. Det er industrien som har teknologisk kompetanse og økonomiske ressurser til å komme opp med gode og innovative løsninger.

Som en minimumsløsning bør dagens ALRA-prinsippet opprettholdes eller så bør en bruke en formulering som sier at *all eksponering av mennesker holdes så lav som beste praksis tilsier*. Det gir incitament og mulighet for myndighetene til å øve press på industrien til å finne best mulige tekniske løsninger.

§ 6. Eksponering av mennesker. Dosegrenser, grenseverdier og tiltaksgrenser.

Rent generelt finner jeg lite om tiltaksgrenser i denne paragrafen. Det ville være en fordel å beskrive hva en mener med grenseverdier og tiltaksgrenser.

2. avsnitt: *Doseringsgrenser og grenseverdier for yrkeseksponering fremgår av §32.*

Denne formuleringen gjelder kun ioniserende stråling. For ikke-ioniserende stråling gjelder EU's direktiv for yrkeseksponering. Direktiv 2013/35/EU som ble innlemmet i EØS avtalen 27. juni 2014. Direktivet er en del av arbeidsmiljøforskriften og iverksettes fra 1 juli 2016.

5. avsnitt: *Der det ikke finnes nasjonale retningslinjer og grenseverdier innen optisk stråling og elektromagnetiske felt er sist oppdatert versjon av Guideline on limited exposure to Non-Ionizing Radiation fra den Internasjonale kommisjonen for beskyttelse mot ikke-ioniserende stråling (ICNIRP) veiledende for hva god praksis tilsier.*

Dette avsnittet vil i praksis kun gjelde befolkningen generelt da yrkesutøvere nå er beskyttet av arbeidsmiljøloven (ref avsnittet ovenfor om Direktiv 2013/35/EU).

I avsnittet står det at ICNIRP sine guidelines er *veiledende for hva god praksis tilsier*. ICNIRP sine retningslinjer er et minstekrav og det er opp til myndighetene i det enkelte land å gjøre egne vurderinger og fastsette egne grenseverdier. Formuleringen om at ICNIRP sine guidelines er veiledende for god praksis, betyr at Norge i realiteten bruker et minstekrav som definisjon av god praksis. Videre betyr det at ICNIRP sine grenseverdier kan overskrides siden de nå er blitt veiledende – ikke som grenseverdier – men som god praksis. Hva er det egentlig som menes i dette avsnittet?

Som jeg også har påpekt tidligere er det industrien som til syvende og sist vil fastsette hva som er god praksis – formuleringen innebærer at Statens strålevern fratrer sin rolle og overlater til industrien å fortolke grenseverdier og hva som skal til for å beskytte befolkningen.

De nye formuleringene gjør det særdeles uklart å vite hva som er grenseverdier for befolkningen generelt.

En naturlig konsekvens av de nye forskriftene er derfor at Statens strålevern utarbeider egne norske forskrifter for grenseverdier for befolkningen generelt, eller knytter seg opp mot EU sitt direktiv for befolkningen generelt. Da får vi i det minste samme regelverk som i våre naboland – noe vi ikke har i dag for frekvensområdet 1 Hz – 100 kHz.

Med vennlig hilsen

Jostein Ravndal

Siviling og daglig leder
Ravnco Resources AS